

в тому ж станку без свиноматки до передачі на відгодівлю, так зване дорошування. Друга фаза – інтенсивна відгодівля у відгодівельних приміщеннях. Матеріалом для досліджень були свині великої білої породи. Норма площі на 1 голову ремонтного молодняка, який вирощували при режимно-вигульному і вільно-вигульному утриманні, складала 0,8 м² в середині приміщення і 1,4 м² на вигульному майданчику. Якщо в період дорошування молодняк прибавляв у живій масі нерівномірно, то в період відгодівлі різниці між групами не спостерігалось, за винятком четвертої дослідної групи, в якій використовували сумісно вітамінної мінеральної добавки і премікси. Абсолютний приріст живої маси за період відгодівлі в тварин контрольної групи склав 68,6 кг, другої дослідної – 72,6, третьої дослідної – 72,5 і четвертої дослідної – 78,1 кг.

З метою детальнішого аналізу впливу вітамінної мінеральної добавки та преміксів були вивчені м'ясні якості свиней. Для цього безпосередньо в господарстві був проведений контрольний забій піддослідних тварин в кількості 4 голів із кожної групи. Необхідно відзначити, що передзабійна жива маса свиней контрольної групи склала 101,4 кг, а в 2,3,4 дослідних групах відповідно 107,0; 107,5; 114,0 кг.

Туші свиней дослідних груп характеризувались дещо кращим морфологічним складом, в них вміст м'язової тканини на 3,5-12,9 % виявився більшим порівняно з контрольною групою.

За показниками вмісту в тушах сала і кісток також помітно перевага дослідних груп над контрольною, що свідчить позитивний вплив вітаміну вітамінної мінеральної добавки і преміксів на забійні якості свиней.

Здешевлення вартості вирощування поросят і відгодівлі свиней забезпечує зменшення собівартості, підвищує ефективність галузі в цілому

УДК 636.084

Мельник П.І., студент II курсу магістратури спеціальності «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Науковий керівник – Шуплик В.В. кандидат с.-г. наук, доцент,
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський, Україна

ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ РЕМОНТНОГО МОЛОДНЯКУ ТЕЛИЦЬ УКРАЇНСЬКОЇ ЧОРНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ

Вирощування ремонтного молодняка всіх видів сільськогосподарських тварин одне з відповідальніших завдань зоотехнічної науки і практики. З якістю ремонтного молодняка пов'язані зростання показників продуктивності тварин, поліпшення якісного складу племінного і товарного поголів'я.

Вирощування ремонтного молодняка спрямоване на формування здорових, конституційно міцних тварин, здатних проявляти високу і сталу відтворну здатність протягом усього періоду інтенсивного їх використання. Сучасна технологія одержання високоякісного ремонтного молодняка ґрунтується на знанні закономірностей індивідуального розвитку домашніх тварин, які можна реалізувати в конкретних умовах їх вирощування. Впровадження інтенсивної технології

вищого ремонтного молодняка в господарствах забезпечує середньодобові прирости 700 г і більше, підвищує продуктивність праці на 15–20%.

Метою роботи є аналіз системи вирощування ремонтного молодняка великої рогатої худоби. Дослідження проводились на тваринах української чорно-рябої молочної породи великої рогатої худоби в умовах молочнотоварної ферми ТОВ «Козацька долина 2006» Дунаєвецького району Хмельницької області.

При проведенні досліджень було використано метод спостереження, аналізу і оцінки. В процесі написання роботи використали матеріали первинного бухгалтерського і зоотехнічного обліку: карточки племінної корови форма 2 МОЛ, зоотехнічний звіт про результати племінної роботи з великою рогатою худобою молочного і молочно-м'ясного напрямку продуктивності 7 МОЛ.

Молодняк в господарстві розподіляють на ремонтний та надремонтний. Телички, одержані від високопродуктивних корів і добре розвинені, виділяють у групу ремонтного молодняка, для них створюють кращі умови годівлі, їм більше випоюють молочних кормів.

Приміщення для утримання ремонтного молодняка в ТОВ «Козацька долина 2006» двох рядне обладнане станками для утримання телят групами по 10 голів до 6-місячного віку.

Між рядами станків проходить кормовий і технологічний прохід. Температура в телятнику коливається від 8-16 °С, оптимальна вологість повітря – 70-75%. Проте бувають моменти коли температурні параметри не витримуються особливо в зимовий і весняний періоди.

В літній період молодняк утримують на вигульних дворах обладнаних накриттям від сонця і дощу. Вони утримуються групами по 30 голів на вигульних дворах. Бажано було б в господарстві утримувати ремонтний молодняк теличок на випасах, проте в господарстві 100% розораність земельних угідь і випаси відсутні.

Із багатьох факторів, що впливають на подальшу молочну продуктивність корів є якість вирощування ремонтних телиць і нетелів. Одним із показників, що характеризує якість вирощування є досягнення ремонтними телицями оптимальних параметрів живої маси у різні періоди вирощування.

В господарстві утримується 340 голів ремонтних телиць, або 62,9 голів на 100 корів. Оцінка наявності телиць по вікових періодах показує, що дещо мало телиць віком 9–15 місяців. Крім того в господарстві немає чіткого поняття потреби у вирощуванні ремонтних телиць в розрізі вікових періодів, щоб в майбутньому не відчувати недостачі в телицях для парування. При нормальному введенні первісток в основне стадо 25 голів на 100 корів в господарстві потрібно вводити в основне стадо 141 перевірені первісток. При браковці 30 процентів потрібно мати нетелів 183 голів. Для забезпечення такої кількості нетелів потрібно мати 219 телиць парувального віку. Таким чином можна зробити висновок про недостатню кількість ремонтних телиць, що вирощуються в господарстві. Таке відношення до чисельності ремонтного молодняка приведе до проблем із введенням первісток в основне стадо в наступному році.

За показником живої маси ремонтні телиці у всі вікові періоди переважали стандарт першого класу і у віці 18 місяців досягають живої маси 405 кг, що на 25 кг більше, ніж стандарт першого класу. При народженні середня маса теличок складала 32,4 кг. Відповідно, у період від народження до 6 місяців ремонтні

телички показали середньодобовий приріст на рівні 768 грам, що є досить добрим показником і відповідає вимог «Програми вирощування ремонтного молодняка молочних порід, в Хмельницькій області». В подальшому рівень середньодобових приростів знижується і досягає у період 12 – 15 місяців 549 грам. У період 15 – 18 місяців рівень середньодобових приростів зростає до 703 грама, що не рекомендовано науковими і практичними дослідженнями.

Для забезпечення нормального відтворення в господарстві кожного року потрібно вирощувати 219 телиць парувального віку. В господарстві фактично в наявності є 224 телиці. Проте потрібно зазначити малу кількість телиць у ранні періоди вирощування.

УДК 636.2.082.35.047.32

Нікітюк Г., студентка II курсу магістратури спеціальності «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Науковий керівник – Приліпко Т.М., доктор с.-г. наук, професор,

Подільський державний аграрно-технічний університет,

м. Кам'янець-Подільський, Україна

ЕФЕКТИВНІСТЬ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА БІФІДО ЙОГУРТУ З ЛАКТУЛОЗОЮ

Кисломолочні напої мають високі харчові, дієтичні та лікувально-профілактичні властивості та містять «живу» корисну мікрофлору, яка пригнічує ріст патогенної мікрофлори в кишечнику людини.

Метою нашої роботи було вивчити сировинну базу ЗАТ «Дунаєвецький молокозавод» Хмельницької області, дати якісну оцінку молока та виготовленого з нього йогурту «Біфідо» з лактулозою. Дослідження проводились згідно загальноприйнятих методик, технічних умов, ГОСТів та Держстандартів України.

За органолептичними показниками молоко відповідає вимогам ДСТУ 3662-97 для якісного молока. Молоко, яке надходить на переробне підприємство відповідає оптимальній температурі і у наших дослідженнях вона коливається від +6 до +8 °С, що відповідає молоку вищого ґатунку. Досліджуване молоко мало густину в межах від 27 до 30 °А, що відповідає вимогам густини коров'ячого молока за температури 20 °С, масова частка жиру в молоці коливається в межах від 3,52 до 3,65 %, а кількість сухих речовин – від 11,4 до 12,5 %. Високий відсоток загального білка містить молоко, що постачається ТОВ «Козацька долина 2006», Дунаєвецький район (3,5 %). Найменший відсоток загального білка у молоці становить 3,2 % (Летава, сільськогосподарський кооператив, Чемеровецький р-н.)

Показник кислотності досліджуваних проб молока, що представлені в таблиці, відповідають даним вимогам. Кислотність молока більше 18 °Т, вважається підвищеною, низька ж кислотність (менше 16 °Т) свідчить про захворювання тварин, або про фальсифікацію.

Проаналізувавши результати наших досліджень, можна сказати, що проби молока, які відібрані від молока різних господарств відповідають державному стандарту і є якісною сировиною для виготовлення молочних продуктів.